

Vitéz Ferenc

A Vers és Matematika ciklusból

(Gaál István professzornak ajánlva)

(kör)

Nem lehet tudni, hogy a kört
valaki kitalálta vagy fölfedezte,
és azt sem, hogy a fecskék miért
költöznek vissza mindig az ereszbé.

Kört rajzolsz magad köré, mert
így biztonságban érzed magad;
kört rajzolsz az égbe is este, hogy
egy-egy csillaghoz legyen szavad.

Körbetáncolod azt, akire vágysz,
és észreveszed, hogy a vágyad törpe
– nem tud mindent bevonzani
e végeérhetetlen, titkosított körbe.

A kör egyszerűnek tűnik: érintővel,
szelővel, átmérővel, húrral és sugárral.
De ha benne vagy a körben, nem tudsz
mit kezdeni a kívülről érkező árral.

Legnehezebb, ha valami érint – mert
sugarad nem tud a köríven áthatolni.
Olyan leszel, mint a fecske: fészkedhez
levegőt mindig az égből kell rabolni.

(egyenlet)

Az együtthatókat érdemes
barátságba hozni az ismeretlennel.
Az eredményt befolyásolja
a szorzótényező.

Az egyik képletben én leszek
a győztes, míg a másokban
én lehetek az ismeretlen,
s akár a nem-létező.

(függvény)

Ha én függök a csillagoktól,
és a te szándékod attól függ,
hogy én mit akarok,
nem árt tisztában lenned azzal,
hogy én is egy Isten kezében
függő csillag vagyok.

(végtelen)

Felnézek éjszaka az égbe,
és minden szám meghal bennem,
amiről eddig azt hittem, hogy ismerem.

(tökéletes szám)

Ha a tökéletes számokból
kivonsz egyet, gyakran lesz
prím szám az eredmény.

Ezek szerint ha a tökéletességből
levonunk egy kicsit, akkor
még mindig lehetünk
különlegesek?

(hatványozás)

Ha négyzetre emelem a nullát,
megsokszorozom azt, ami nincs.

Ha négyzetre emelem az egyet,
bűnöm marad az elásott kincs.

Ha négyzetre emelem a kettőt,
hirtelen túl sokan vagyunk.

Ha kettőnk négyzetéből gyököt
vonok, még mindig többek
leszünk az egynél.

(valószínűség)

Ó, ha az élet kockadobás volna,
lenne esélyem az egy és hat között...

Várható értékem azonban a nulla –
nincs rajta semmilyen kockán.

Így evickélek sebtében mindig
az ég alatt és a föld fölött.

(következtetés)**(1.)**

Ha mindennek van következménye,
ki lehet számítani, hogy miért
történik valami éppen úgy,
ahogy – vagy amilyenek
látszik, ami történt.

Ha nincs következmény, nincsen
kiváltó ok sem; és ha a feltétel
teljesül, nem biztos, hogy az
eredmény is az lesz, mint
ami volna a törvény.

(2.)

Az ekvivalens állításoknál az okot
és következményt föl lehet cserélni.
A következtetés mindkét oldal
felől indulva érvényes marad.

De ha az életed pusztá állítás, ahol
egy oknak nem lehet semmi másik
következménye, egy szám leszel,
mely mindig egy másikhoz tapad.

(határérték)

Minél tovább osztod magad,
és minél kisebb lesz a rész,
aki még te vagy, annál közelebb
kerülsz a végtelenhez, de soha
nem fogsz megsemmisülni,
mert minden megmaradt
részed tovább osztható.

És mindig hozzá is adhatsz
valamit ahhoz, amid van,
így egyre közelebb kerülsz
a végtelenhez, de soha nem
fogsz beteljesülni, hiszen
mindig marad egy rész,
ami még elérhetetlen.

(összeadás és kivonás)

Ha összeadlak téged és magamat,
nem állítom, hogy mind a ketten
benne leszünk teljesen abban,
amit eredményként kapunk.

Hogy eredményesek legyünk,
ki kell vonnunk magunkból mindazt,
ami a másinak fölösleges, és mi is
le tudunk mondani róla.

(térfogat)

Köbtartalmad megmutatja, mennyi
helyet foglalsz el a térben, és milyen
viszonyod van a dimenziókhhoz.

A lelked úrmértékét eddig még nem
tudtad semmihez hasonlítani, csak egy
novemberre árván maradt dióhoz
a földön, mely fölött varjak köröznek.

